

Eesti digitaalhumanitaaria A^o 2013:

IT-rakendused humanitaarteadustes

Digitaalhumanitaaria (digital humanities) on kiiresti arenev interdistsiplinaarne valdkond, mis hõlmab humanitaarteaduste ja infotehnoloogia ühisosa, seda nii humanitaarala andmekogude loomises ja haldamises kui ka allikate ja uurimistulemuste esitamises ning uurimistöös. Üha enam kasutatakse humanitaarteadustes mitmesuguseid massandmete analüüsi meetodeid (statistiline teemaanalüüs, võrgustikuanalüüs, visualiseerimine, GIS-analüüs jm), olulisel kohal on laiatarberakenduste loomine ning rahva kaasamine. Mitmesuguste standardite loomise ja rakendamise abil püütakse tagada digitaalsete andmete säilivus ja võimalikult lai kasutatavus, mis võimaldaks juba kord kirjeldatud ja märgendatud andmeid kasutada sõltumata konkreetsest rakendusest või keelest.

Klassikalises humanitaarhariduses programmeerimist ega andmetöötlust ei õpetata, kuid praktilises uurimistöös on selle järele üha suurem vajadus. Mõned humanitaarid on omandanud rohkem või vähem süstemaatilised teadmised IT valdkonnas, teised teevad oma uurimisülesannete lahendamiseks koostööd arvutispetsialistidega. Lääne-Euroopa ja Põhja-Ameerika teadusmaastikul on digitaalhumanitaaria muutunud iseseisvaks distsipliiniks, mille toel humanitaarid saaksid paremini ellu rakendada digitaalajastu võimalusi, järjest rajatakse vastavaid uurimiskeskusi ja õppetoole, saab omandada akadeemilisi kraade ning digitaalsed meetodid on saamas iseenesestmõistetavaks osaks humanitaarharidusest. Eestis esindavad seda valdkonda iseseisvate uurimisaladena arvutuslingvistika ja keeletehnoloogia, kuid kogu humanitaarias kasutatakse üha enam meetodeid ja lahendusi, mida saab mõtestada digitaalhumanitaaria raamistikus.

Selleks, et saada ülevaadet digitaalhumanitaaria hetkeseisust Eestis, kutsume selles valdkonnas tegutsejaid tutvustama oma uurimusi, projekte ning loodavaid ja kasutatavaid rakendusi seminaril "**Eesti digitaalhumanitaaria A^o 2013**", mis toimub reedel, **25. oktoobril** Tartus, Eesti Kirjandusmuuseumis. Digitaalhumanitaaria uurimisala teadvustamine ning teadlaste koondamine loob paremad eeldused koostööks, teadmiste vahetamiseks ja välismaailmaga suhtlemiseks, kokkuvõttes kogu valdkonna arenguks Eestis. Palume teatada oma osalemissoovist hiljemalt 14. oktoobriks aadressil dh@folklore.ee, lisada oma ettekande pealkiri ning paari lausega ka kirjeldada, millist uurimust, projekti, rakendust tutvustate.

Mari Sarv

Kaisa Kulasalu

Eesti Kirjandusmuuseum